

ПРОГРАМА
ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ
для населення Львівщини
на 2013 – 2016 роки

ЗМІСТ

Резюме.....	3
Юридичні підстави прийняття Програми.....	3
Аналітична записка.....	4
1. Енергетичний баланс Львівщини.....	7
2. Енергозбереження для населення.....	8
3. Популяризація.....	9
Додатки.....	10

РЕЗЮМЕ

Програма енергозбереження для населення Львівщини на 2013 – 2016 роки (далі – Програма) є спеціалізованою програмою, орієнтованою на підвищення ефективності і зменшення обсягів використання енергетичних ресурсів населенням. Мета Програми – реалізація комплексу заходів із термореновації будівель та альтернативного енергозабезпечення.

Програма враховує відповідні положення Закону України «Про енергозбереження», державну «Стратегію регіонального розвитку на період до 2015 року», є логічним продовженням політики реалізації завдань обласної Програми енергозбереження для населення на 2009 – 2012 роки, затвердженої рішенням Львівської обласної ради від 08.12.2009 № 1096, а також відповідної Програми на 2006 – 2008 роки і може бути поширена на інші території України.

Інтелектуальна власність: авторський колектив.

Місце реалізації Програми: Львівська область.

Спрямованість Програми: соціально-економічний розвиток.

Термін реалізації Програми: 4 роки.

Метою Програми є:

- зменшення споживання паливно-енергетичних ресурсів населенням через стимулювання впровадження енергозберігаючих заходів;
- сприяння розвитку галузі енергоефективного будівництва і реконструкції, забезпечення умов щодо виявлення й залучення вітчизняних та іноземних інвестицій;
- зменшення обсягу субсидій для населення за спожиті енергоносії;
- популяризація економічних, екологічних і соціальних переваг енергозбереження, підвищення громадського освітнього рівня у цій сфері.

Юридичними підставами прийняття Програми є:

- Закон України «Про енергозбереження» затверджений Верховною Радою України від 01.07.1994 № 74/94-ВР;
- «Програма енергозбереження для населення на 2009 – 2012 роки», затверджена рішенням Львівської обласної ради від 08.12.2009 № 1096;
- «Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2015 року», затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2006 № 1001 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1190);
- «Стратегія розвитку Львівщини до 2015 року», затверджена рішенням Львівської обласної ради від 13.03.2007 № 193;
- Указ Президента України від 28.07.2008 № 679/2008 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 травня 2008 року «Про стан реалізації державної політики щодо забезпечення ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів».

АНАЛІТИЧНА ЗАПИСКА

Стан енергетичного забезпечення та споживання. Характеризуючи галузь енергетичного забезпечення, необхідно відзначити, що з метою опалення у світі споживається понад 40% всіх енергоресурсів. Проблема України в тому, що при дотриманні світових пропорцій ефективність енергетичного забезпечення залишається вкрай низькою. Реально потенціал економії енергії в Україні, на загал і на Львівщині зокрема, сягає 70%. Це стосується населення, закладів бюджетної сфери, комунальної енергетики та теплогенерації.

Проблеми раціонального використання енергії (енергозбереження). Енергозбереження – організаційна, наукова, практична, інформаційна діяльність державних органів, юридичних і фізичних осіб, скерована на зниження витрат (втрат) паливно-енергетичних ресурсів (ПЕР) у процесі їх видобування, перероблення, транспортування, зберігання, виробництва, використання та утилізації. Враховуючи, що на сьогодні економія паливної одиниці є в три рази більш ефективною, ніж її видобуток, інтенсифікація енергозбереження стає одним з вузлових питань розвитку економіки. Суть її полягає у використанні всього комплексу ефективних заходів, що скеровані на зниження питомих енерговитрат на виробництво продукції (у т. ч. товарної енергії) і підвищення продуктивності праці.

Енергоспоживання і енергозбереження як критерій добробуту. Подолання значної диспропорції в економічному розвитку України та провідних країн ЄС, особливо з урахуванням європейського вибору держави, зумовлюють потребу в інноваційному підході прискорення розвитку високотехнологічних виробництв з пріоритетом на вітчизняні науково-технічні розробки, пов'язані з термомодернізацією житлового фонду, енергетичної галузі, енергопостачання і енергоспоживання.

Україна при існуючому рівні споживання енергоресурсів забезпечує себе власними паливними ресурсами приблизно на 40%. Потенціал підвищення ефективності використання становить: у промисловості – 67%, теплогенерації та транспортуванні теплоносіїв – 40%, житловому секторі – 55%. Вирішення проблем енергоефективності переводить Україну (і регіон) у категорію енергонезалежності.

Сучасний стан проблеми енергоспоживання і енергозбереження. Україна – країна з надзвичайно високим рівнем енергозатрат, викликаним незбалансованою структурою енергоспоживання та нераціональним використанням енергії.

Основні проблеми енергетичного сектору:

- високий рівень енергоємності, значна залежність від імпортного газу, нафти і ядерного палива, низька ефективність використання енергії;
- місцеві (власні) природні джерела енергії обмежені запасами вугілля, нафти та газу, невеликими запасами гідроресурсів і значними запасами низькоякісного урану.

Структура енергоспоживання в житлово-комунальному господарстві. У розрізі енергоспоживання житлово-комунальне господарство регіону посідає третє місце після населення та промисловості і перше місце за споживанням тепла.

Концептуальні положення і головні напрями енерго- та ресурсозбереження. Кінцева мета енергоресурсоощадної політики в житлово-комунальному господарстві та бюджетній сфері – скорочення витрат на утримання та експлуатацію житла і соціальної інфраструктури. Зауважимо, що будинки всіх типів є найбільшими споживачами енергії (понад 40% ресурсу).

За оцінками як вітчизняних, так і закордонних експертів, потенціал економії електроенергії в будинках і спорудах дорівнює 50 – 65%, а теплової енергії – близько 50%.

Втрати теплової енергії будинком, а також потенціал енергозбереження сьогодні має такий розподіл:

- зовнішні стіни – 40% (потенціал економії – 70%);
- вікна, двері – 25% (потенціал економії – 50%);
- вентиляція – 15% (потенціал економії – 65%);
- гаряча вода – 10% (потенціал економії – 30%);
- дах, підлога – 8% (потенціал економії – 50%);
- трубопроводи, арматура – 2% (потенціал економії – 35%).

Як видно, основне споживання пов'язане з опаленням будинку для компенсації теплових втрат через вікна, стіни, дах, підлогу та за рахунок вентиляції. Враховуючи загальну кількість будинків і споруд та питомі витрати енергії на їх теплозабезпечення, необхідно приділяти величезну увагу теплоізоляції та енергозбереженню.

До економії витрат ресурсів і зниження тепловтрат, у першу чергу, слід віднести енергозбереження у споживачів, системах теплопостачання, опалення, вентиляції і кондиціонування повітря. Вирішення цього завдання пов'язане із здійсненням комплексу інженерно-технічних заходів, головними з яких є:

Збільшення термічного опору огорожувальних конструкцій будинків через:

- використання під час будівництва нових об'єктів теплоефективних стінових панелей, перехід на нові конструктивні рішення з урахуванням підвищених вимог у частині опору теплопередачі конструкцій;
- розроблення нових технічних рішень з підвищення теплоефективності зовнішніх стін.

Поряд з утепленням стін новозбудованих споруд важлива роль належить теплоізоляційним роботам з реконструкції будинків старої забудови, пов'язаними з нанесенням на стіни будинків додаткових теплоізоляційних шарів, підвищення теплозахисту вікон і балконних дверей до сучасних вимог щодо теплозахисту. Частина вітчизняних розробок з термореновації перевищує відомі світові аналоги за якістю, економічною ефективністю та вартістю проведення робіт.

Відхід від газової залежності та використання нетрадиційних джерел енергії. Розробка енергетичної стратегії регіону, орієнтованої на відхід від газової залежності з орієнтуванням на місцеві види палива та здійснення першочергових заходів із енергоощадності дозволить ставити питання про повну енергетичну незалежність. Диверсифікація джерел не вимагатиме значних капіталовкладень, а здійснене енергозбереження у сфері ЖКГ (термореновація будинків) дозволить вирішувати питання масштабного використання альтернативних джерел (перш за все енергії сонця та теплової енергії землі), економічно обґрунтована частка якої протягом 5 років може бути доведена до 20%. Для міст важливим є коригування їх схем теплопостачання на базі помірно децентралізованого та автономного теплопостачання з використанням нетрадиційних

джерел теплової енергії, що, у свою чергу, дозволить удвічі зменшити споживання енергетичних ресурсів.

Послідовність вирішення проблем підвищення енергоефективності:

- створення на місцях постійних консультативних центрів з енергоефективності та формування на цій базі ініціативних груп з енергоефективності та енергозбереження з широким залученням представників місцевих управлінських структур, неурядових організацій і громадськості;

- виконання демонстраційних енергоефективних пілотних проектів з навчанням місцевого персоналу та розповсюдженням їх знань на реалізацію нових об'єктів будівництва (реконструкції) на території реалізації аналогічних пілотних проектів;

- створення умов на державному рівні для координації зусиль управлінських структур усіх рівнів, неурядових організацій і громадськості щодо розповсюдження накопиченого досвіду в інших регіонах, у тому числі розробка й узгодження змін і доповнень до чинної законодавчої бази.

Очікувані результати. Враховуючи, що в Україні протягом десятків років сформувався великий потенціал економії ПЕР, який перевищує 55% до загального обсягу їх споживання, здійснення програмних енергоощадних заходів стає надзвичайно ефективним бізнесом. Реально можна прогнозувати на 5-річний період, що в режимі самокупності споживання енергії на побутові цілі та цілі опалення в регіоні може бути зменшено на 30%. Альтернативна енергетика та використання місцевих видів палива за відповідних капіталовкладень може зменшити споживання газу в регіоні до дебету власного видобутку.

Заходи із створення та реалізації механізмів енергозбереження:

1. Визначення джерел фінансування заходів з енерго- і ресурсозбереження:

- бюджети всіх рівнів, позабюджетні джерела, у тому числі кредитні ресурси, кошти населення.

- обсяг коштів на реалізацію Програми щорічно визначається при затвердженні обласного бюджету Львівської області та, за потреби, коригується протягом року в межах можливостей обласного бюджету.

2. Стимулювання енерго- і ресурсозбереження:

- розробка прозорих обґрунтованих норм споживання тепло- й електроенергії, води, природного газу та залишення в розпорядженні організацій економії, здобутої внаслідок реалізації заходів ресурсозбереження. Економічні важелі управління енергозбереженням мають діяти на різних рівнях: суб'єктів області, міста та органів місцевого самоврядування; організацій ЖКГ; організацій бюджетної сфери; товариств власників житла тощо.

- перехід на грошову форму додаткових заходів соціального захисту малозабезпечених громадян.

3. Правові й організаційно-економічні заходи:

- удосконалення нормативно-правової бази, тарифної політики, стандартизації, метрології та сертифікації;

- інформаційне забезпечення.

1. ЕНЕРГЕТИЧНИЙ БАЛАНС ЛЬВІВЩИНИ

Відновлювальні джерела енергії. Львівщина має практично всі види відновлювальних джерел енергії (далі – ВДЕ) зі значним, доступним до використання потенціалом, що може замінити майже половину традиційно використовуваного сьогодні енергоресурсу.

Вітрова енергія. Потенціал вітрової енергії в гірській частині області на висоті 30 м складає 620 кВт* год / кв. м, на висоті 100 м – 1150 кВт* год / кв. м. Найбільш ефективними вітроелектростанціями (ВЕС) можуть бути в Дрогобицькому, Сколівському та Турківському районах. Вітрова енергетика як джерело енергії може бути застосована окремими господарствами та домогосподарствами.

Сонячна енергія. Енергія сонячної радіації на широті Львова складає 3,85 ГДж/м² за рік, що дозволяє з коефіцієнтом використання 30% отримувати щодоби з 1 м² колектора у середньому 1,0 кВт* год теплової енергії, або 100 Вт електричної. Сучасні системи дозволяють отримувати протягом 10 місяців у році теплову енергію за ціною 12 – 15 коп./кВт, електричну – 37 – 55 коп./кВт. Окупність системи: 3 – 4 роки (по теплу), 5 – 7 років (по електриці).

Енергія ґрунту. Використання енергії ґрунту (теплові насоси) дозволяє отримати до 65 – 70% економії тепла від загальної кількості теплоти, відданої споживачеві. Проекти енергетичної незалежності розвинених країн (США, Європа, інші) передбачають на 2020 рік питому вагу використання енергії ґрунту для кліматизації та опалення не менше 80%. Проблеми освоєння потенціалу полягають у подоланні тарифного бар'єра (налагодження випуску обладнання в Україні), стартовій фінансовій підтримці державним коштом, організації системи протекціонізму на об'єктах бюджетної сфери, інженерній підготовці об'єктів до інсталяції обладнання, спрощення регуляторних механізмів та процедур.

Рослинна біомаса. Потенціал рослинної біомаси, зокрема зернобобових, соняшнику, кукурудзи, овочів – близько 100 тис. т у. п. /рік, відходів деревини (тирса, шпон, дрова) для використання у вигляді палива – 51 тис. т у. п. / рік.

Враховуючи складність технологічного забезпечення (заготівля, брикетування, сушіння, транспортування) може розглядатись як сировинна енергетична маса на локальних територіях. Для використання в промислових обсягах, вимагає серйозних капіталовкладень та організаційних заходів.

Енергетичний потенціал торфу – 85 млн т у. п. / рік. При налагодженні технологічного циклу (збагачення) використання енергетичного потенціалу торфу може бути конкурентноздатним джерелом енергії.

На сьогодні на Львівщині створено передумови для широкого використання біомаси в енергетичних цілях і для заміщення природного газу, для створення нових робочих місць, для зменшення викидів парникових газів і використання механізмів Кіотського протоколу.

Гідроенергетика. На сьогодні досліджений потенціал гідроресурсу Львівщини є другим за величиною в Україні і складає 1814 млн кВт* год / рік. У гірських районах гідроенергетичний потенціал складає 284 тис. кВт* год / рік на 1 км², це, перш за все, річки Стрий, Дністер та їх притоки; на решті території – приблизно 10,2 тис. кВт. год / рік на 1 км². Економічно доцільний потенціал складає 544 млн кВт* год / рік. Враховуючи складність робіт та відповідних дозвільних процедур, вартість встановлення, проекти

альтернативної енергетики із використанням енергетичного потенціалу енергії малих рік можуть розглядатись виключно як пілотні проекти заміщення паливної складової.

Когенерація. Будівництво на базі діючих водогрійних котелень або поблизу них теплоелектроцентралей (ТЕЦ) з комбінованим виробництвом теплової та електричної енергії на базі когенераційних технологій і використанням газопоршневих машин.

В Україні є значний потенціал біомаси різних видів, який можна задіяти в енергетичних цілях як один із напрямів заміщення природного газу для опалення, гарячого водопостачання, а також виробництва електричної енергії. Деякі системи, перш за все брикетування соломи, відходів переробки лісоматеріалів, вже знаходять практичне застосування.

2. ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ

Населення є на сьогодні найбільшим споживачем природного газу в області. У 2012 році цією категорією спожито понад 1 101,8 млн м³ природного газу.

У рамках реалізації обласної Програми енергозбереження для населення на 2009 – 2012 роки вперше в Україні розроблено ефективний механізм стимулювання впровадження енергозберігаючих заходів, який планується продовжити на 2013 – 2016 роки. Суть цього механізму полягає в тому, що обласний бюджет відшкодовує позичальникам 15 відсотків річних у національній валюті за кредитами, отриманими на заходи з енергозбереження, та 20 відсотків за кредитами, отриманими на заходи, орієнтовані на використання альтернативних до газу джерел енергії.

Відповідно до цього механізму, відшкодування відсотків здійснюється на підставі генерального договору про співробітництво між головним розпорядником коштів обласного бюджету, передбачених на фінансування заходів з енергозбереження, та кредитно-фінансовою установою.

Відшкодування відсотків за кредитами здійснюється на впровадження таких енергозберігаючих заходів:

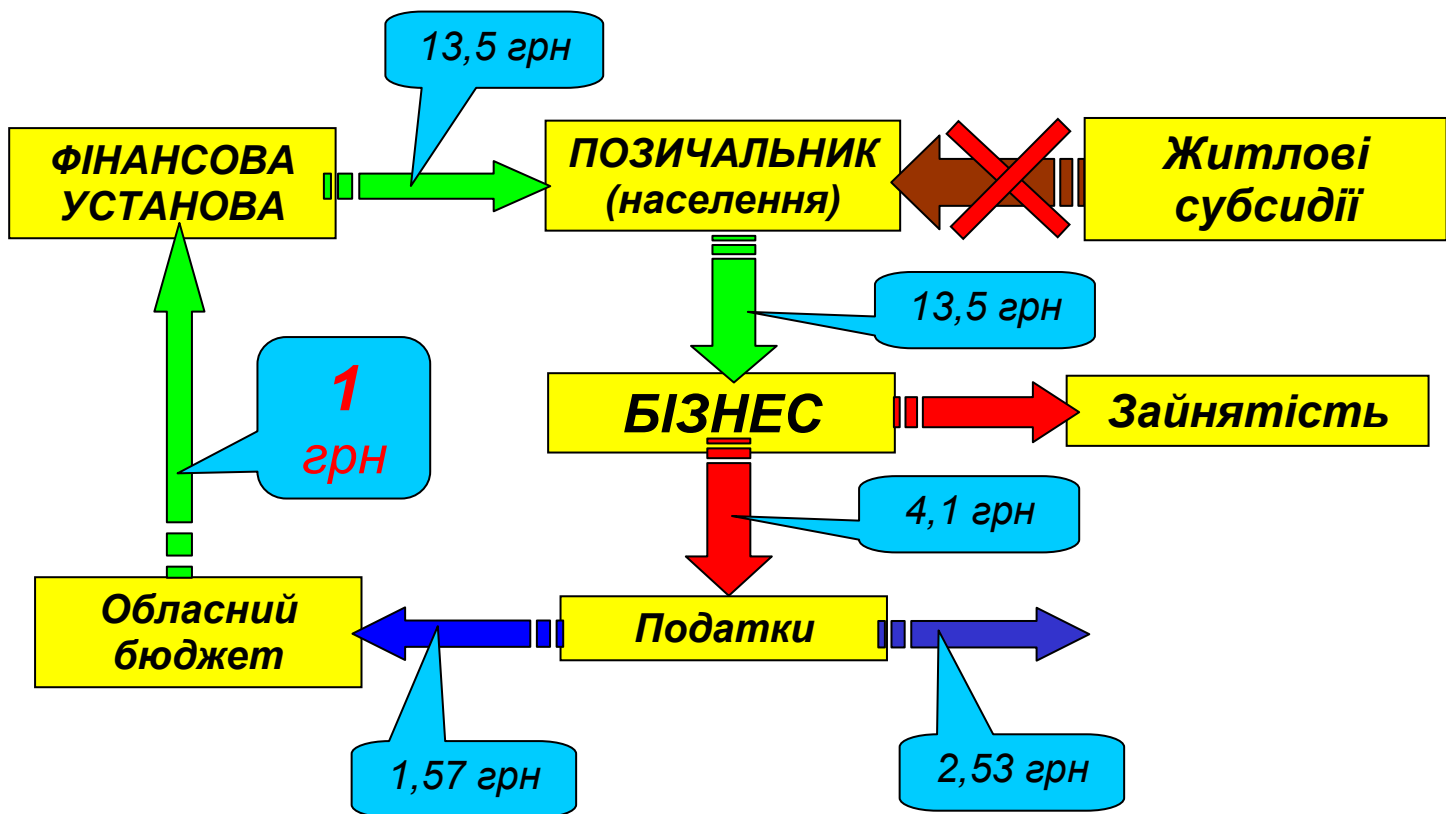
- утеплення стін будинків, підлоги, горищ та дахів;
- встановлення рекуператорів тепла;
- встановлення та заміну вікон, вхідних дверей та віконно-балконних конструкцій;
- встановлення та реконструкцію електроопалення за енергозберігаючими технологіями;
- встановлення та реконструкцію індивідуальних систем опалення, у тому числі альтернативних до природного газу.

Упродовж терміну дії попередніх Програм (2006 – 2012 роки) населенням отримано маже 10,5 тис. кредитів на загальну суму понад 81 млн грн, компенсаційні виплати за якими становили 8,9 млн грн. Протягом 2011 – 2012 років спостерігалася чітка тенденція до збільшення кількості кредитів та їх вартості, що свідчить про збільшення рівня довіри населення до держави, а також про те, що населення все частіше схильється до комплексного вирішення проблем енергозбереження.

Для оптимізації технічних рішень, спрямованих на досягнення максимального рівня енергоефективності від впровадження заходів та мінімізації фінансових видатків,

необхідно в рамках заходів Програми розробити та погодити методичні рекомендації для населення з ефективного енергозбереження з урахуванням сучасного стану проектних рішень, матеріалів і технологій.

Фінансова ефективність здійснення енергоощадних заходів для населення протягом періоду дії Програми населення на 2013 – 2016 роки подана на малюнку 1.

Малюнок 1. Фінансова ефективність здійснення енергоощадних заходів для населення

3. ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ

Головною причиною низької ефективності споживання енергетичних ресурсів у населення є відсутність достатньої кількості аналітичних та практичних матеріалів. На сьогодні основне джерело інформації – це виставки та рекламні пропозиції, часто не високої якості.

Враховуючи наведене, для управління ефективністю енергоспоживання у населення Програма передбачає проведення ряду інформаційних заходів, залучення експертної і таматичної допомоги, у тому числі і за рахунок міжнародної технічної допомоги та відповідних грантових коштів. Перелік заходів із популяризації затверджується щорічно в межах бюджетного року.

ДОДАТКИ

Додаток 1	Генеральний договір про співробітництво
Додаток 2	Порядок відшкодування відсотків за кредитами, залученими фізичними особами, на впровадження енергозберігаючих заходів
Додаток 3	Потреби в коштах на фінансування заходів Програми енергозбереження для населення Львівщини на 2013 – 2016 роки

**ГЕНЕРАЛЬНИЙ ДОГОВІР № _____
про співробітництво**

м. Львів

«___» _____ 201_ року

Департамент економічного розвитку, інвестицій, торгівлі та промисловості Львівської облдержадміністрації (далі – Департамент), в особі директора _____, який діє на підставі Положення про управління з однієї сторони та _____ (далі – Кредитно-фінансова установа), в особі _____, який діє на підставі _____, з іншої сторони, уклали цей Договір про наступне:

1. Предмет Договору

1.1. Предметом цього Договору є встановлення основних умов та принципів співпраці Сторін у процесі надання Департаментом часткової компенсації відсотків за кредитами фізичним особам (далі – Позичальникам), які отримали кредит у Кредитно-фінансовій установі на цілі, передбачені в додатку 1 до цього Договору, в межах Програми енергозбереження для населення Львівщини на 2013 – 2016 роки, затвердженої рішенням Львівської обласної ради від _____ року № _____ (далі – Програма), у розмірах та порядку, що визначено цим Договором.

1.2. Кредитування Позичальників здійснюється Кредитно-фінансовою установою відповідно до внутрішніх нормативних документів Кредитно-фінансової установи.

1.3. Департамент надає компенсацію відсоткової ставки у розмірі:

- 15 % річних за кредитами на заходи з енергозбереження згідно з Програмою, окрім використання альтернативних до газу джерел енергії;
- 20 % річних за кредитами на заходи з енергозбереження згідно з Програмою з використання альтернативних до газу джерел енергії.

1.4. Кредити надаються в національній валюті, на строк не більше 3 (трьох) років на підставі цього Договору та поданих зведених Реєстрів.

2. Основні завдання Сторін

2.1. Для досягнення цілей за цим Договором Сторони зобов'язуються:

- спрямовувати зусилля на виконання умов Програми;
- проводити заходи щодо пошуку Позичальників, які бажають отримати кредит у Кредитно-фінансовій установі та отримати право на часткове погашення відсотків за кредитом, відповідно до умов Програми;
- обмінюватися наявною в їх розпорядженні інформацією, що стосується предмету цього Договору, проводити спільні консультації і переговори, встановлювати науково-технічні та комерційно-фінансові зв'язки з третіми особами й інформувати один одного про результати подібних контактів.

3. Обов'язки і права Департаменту:

3.1. Департамент зобов'язується:

3.1.1. Прийняти, розглянути сформовані Кредитно-фінансовою установою Реєстри Позичальників, які отримали кредит на цілі, передбачені в додатку 1 до цього Договору.

3.1.2. Резервувати за Позичальниками кошти, необхідні для часткової компенсації відсотків за Кредитним договором, відповідно до Реєстру Позичальників, наданого Кредитно-фінансовою установою, згідно з п. 3.1.1 цього Договору.

3.1.3. Прийняти, розглянути сформовані Кредитно-фінансовою установою зведені реєстри Позичальників, згідно з п. 4.1.6 цього Договору.

3.1.4. Не пізніше двадцять п'ятого числа наступного місяця перераховувати кошти часткової компенсації процентів, згідно із зведеними Реєстрами на транзитний рахунок № _____, що відкритий у Кредитно-фінансовій установі _____.

3.1.5. Надавати Кредитно-фінансовій установі на її письмову вимогу (але не частіше одного разу на місяць) довідку-розрахунок про суму коштів, які зарезервовані за Позичальниками і використані на часткове погашення відсотків за Кредитними договорами.

3.1.6. Повідомляти Кредитно-фінансову установу про всі зміни, що можуть вплинути на виконання Сторонами умов цього Договору за 3 дні до набрання ними чинності.

3.1.7. Не розголошувати відомості, які становлять банківську та комерційну таємницю Кредитно-фінансової установи, а також відомості, які стали відомі Департаментові у зв'язку з виконанням обов'язків за цим Договором.

3.1.8. Виконувати інші зобов'язання за цим Договором.

3.2. Департамент має право

3.2.1. Вносити на розгляд Кредитно-фінансової установи пропозиції щодо вдосконалення правовідносин за цим Договором, а також схеми кредитування Позичальників.

3.2.2. Здійснювати контроль за дотриманням Кредитно-фінансовою установою умов цього Договору.

3.2.3. Здійснювати заходи із перевірки пакетів документів Позичальників (згідно з додатком 4 до цього Договору) та контроль за цільовістю використання кредитів, отриманих за Програмою, відповідно до умов цього Договору, за умови попереднього письмового повідомлення про це Кредитно-фінансової установи за 10 робочих днів.

4. Обов'язки і права Кредитно-фінансової установи

4.1. Кредитно-фінансова установа зобов'язується:

4.1.1. Надавати кредити Позичальникам на цілі, передбачені в додатку 1 до цього Договору, у порядку, встановленому внутрішніми нормативними документами кредитно-фінансової установи.

4.1.2. Визначати суму коштів, яка необхідна для часткової компенсації відсотків за Кредитним договором для кожного Позичальника, виходячи з умов передбачених у п.1.3 цього Договору, та відобразити це у зведеному реєстрі.

4.1.3. Формувати та зберігати в Кредитно-фінансовій установі щодо кожного Позичальника, який отримав кредит у Кредитно-фінансовій установі, відповідно до умов цього Договору, пакет документів, згідно з переліком, визначеним у додатку 4 до цього Договору.

4.1.4. Формувати Реєстр Позичальників, які отримали кредит у Кредитно-фінансовій установі на цілі, передбачені цим Договором, згідно з формою, наведеною в додатку 2 до цього Договору.

4.1.5. Не рідше одного разу на тиждень подавати Департаментові сформований за цей час Реєстр нових Позичальників, які отримали кредит за Програмою.

4.1.6. Формувати та подавати Департаментові, не пізніше п'ятнадцятого числа наступного місяця, зведений Реєстр Позичальників, згідно з формою додатку 3 до цього Договору.

4.1.7. Перераховувати скеровані Департаментом на рахунок Кредитно-фінансової установи кошти, призначені для часткової компенсації процентів на поточні рахунки Позичальників, відповідно до умов цього Договору та інших договорів, укладених у межах цього Договору.

4.1.8. Повідомляти Департамент про дострокове погашення кредиту на наступний робочий день після його погашення, а залишок коштів, призначених на часткове відшкодування відсотків за кредитом, повертати на рахунок Департаментові.

4.1.9. Здійснювати заходи з популяризації Програми, зокрема щодо надання часткової компенсації процентів Позичальникам, які отримали кредит у Кредитно-фінансовій установі на цілі, передбачені в додатку 1 до цього Договору.

4.1.10. Виконувати інші зобов'язання за цим Договором.

4.1.11. У Кредитних договорах, які укладатимуться з Позичальниками, у графі «Ціль кредитування» зазначати: «за Програмою енергозбереження для населення Львівщини на 2013 – 2016 роки» з подальшим переліком товарів і послуг, на які надається кредит.

4.2. Кредитно-фінансова установа має право:

4.2.1. Відмовити Позичальникові в наданні кредиту у випадку:

- невідповідності Позичальника вимогам Кредитно-фінансової установи та умовам цього Договору;

- прийняття кредитним комітетом Кредитно-фінансової установи рішення про відмову у видачі кредиту.

5. Відповідальність Сторін

5.1. У разі невиконання чи неналежного виконання зобов'язань, передбачених цим Договором, винна Сторона відшкодовує іншій Стороні всі завдані у зв'язку з цим збитки.

5.2. Кредитно-фінансова установа несе відповідальність за невключення осіб, які отримали кредит за Програмою, у Зведений реєстр згідно з додатком 3 до цього Договору.

5.3. Департамент не несе відповідальності за несвоєчасне, до 2-х місяців, перерахування коштів часткової компенсації відсотків Позичальників з обласного бюджету.

5.4. Кредитно-фінансова установа не несе відповідальності за відмову Департаменту здійснювати часткове погашення процентів за кредитами, згідно із сформованими Кредитно-фінансовою установою зведеними Реєстрами.

6. Форс-мажорні обставини

6.1. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання будь-якого з положень цього Договору, якщо це стало наслідком причин, що не контролюються невиконуючою стороною. До таких причин належать: стихійне лихо, екстремальні погодні умови, перебої в постачанні електроенергії та вихід з ладу телекомунікацій, збої комп'ютерних систем, пожежі, страйки, військові дії, і таке інше, але не обмежуються ними.

7. Строк дії Договору

7.1. Цей Договір набуває чинності з дня його підписання Сторонами і діє до повного виконання Сторонами зобов'язань.

7.2. Цей Договір може бути розірваний лише за згодою Сторін. Сторона, що бажає розірвати Договір, подає заяву не раніше, ніж за 30 днів до пропонуваного дня припинення дії Договору.

7.3. Після закінчення дії Договору Департамент зобов'язується здійснювати часткове погашення процентів за кредитами, згідно із сформованими Кредитно-фінансовою установою зведеними Реєстрами, до повного виконання Позичальником зобов'язань за кредитом.

8. Прикінцеві положення

8.1. Будь-які зміни і доповнення до цього Договору вносяться лише за згодою Сторін, шляхом укладання додаткових договорів.

8.2. У разі виникнення спорів у ході виконання цього Договору Сторони намагатимуться вирішувати їх шляхом переговорів. Зацікавлена Сторона має право звернутися до господарського суду, якщо під час переговорів Сторони не дійшли згоди щодо врегулювання спору.

8.3. Цей Договір складено у двох оригінальних примірниках, по одному для кожної із Сторін, кожний з яких має однакову юридичну силу.

8.4. Департамент підтверджує, що Позичальники, внесені до зведених Реєстрів згідно з кредитними договорами та умов цього Договору, є учасниками Програми та зобов'язуються відповідно до умов цього Договору здійснювати часткову компенсацію процентів.

9. Місцезнаходження та реквізити Сторін

Кредитно-фінансова установа

М.П.

**Департамент економічного розвитку,
інвестицій, торгівлі та промисловості
Львівської облдержадміністрації
79008, м. Львів, вул. Винниченка, 18,
Особовий рахунок № _____
в ГУДКСУ у Львівській області,
МФО 825014,
код ЄДРПОУ38557560.**

**Директор департаменту економічного
розвитку, інвестицій, торгівлі та
промисловості Львівської
облдержадміністрації**

М.П.

Додаток 1
до Генерального договору
про співробітництво № _____
від «___» _____ 201_ року

Цілі кредитування,
які забезпечують енергоощадність та підпадають
під відшкодування відсотків по кредитах для населення

№ з/п	Цілі	Ставка %
1	Утеплення стін будинків, підлоги, горищ, та дахів	15
2	Встановлення енергозберігаючих вентиляційних систем	15
3	Встановлення та заміна вікон, входних дверей та віконно-балконних конструкцій	15
4	Встановлення та реконструкція електроопалення за енергоощадними технологіями.	15
5	Встановлення та реконструкція індивідуальних систем опалення	15
6	Використання альтернативних до газу джерел енергії	20

Кредитно-фінансова установа

Департамент

ПОГОДЖЕНО

ПОГОДЖЕНО

Департамент економічного
розвитку, інвестицій, торгівлі та промисловості
Львівської облдержадміністрації

Додаток 2
до Генерального договору
№ _____ -
від ____ » _____ ---201__р.

Реєстр № _____
Позичальників, які отримали кредит у _____
за Програмою енергозбереження для населення Львівщини на 2013 – 2016 роки
за _____ 201__ р.
(місяць)

Реквізити Кредитно-фінансової установи:

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Ідентифікаційний номер	Ціль кредиту	№ і дата Кредитного договору	Строк Кредитного договору	Відсоткова ставка за користування кредитом, %	Розмір компенсації, %	Сума кредиту, грн	Розмір компенсації за весь строк кредитування, грн	Місце реєстрації Позичальника (район, місто)
Усього										

Кредитно-фінансова установа:

« _____ » _____ 201__р.

М.П.

ПОГОДЖЕНО

_____ (посада, прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

ПОГОДЖЕНО

Департамент економічного
розвитку, інвестицій, торгівлі та промисловості
Львівської облдержадміністрації

Додаток 3
до Генерального договору
№ _____
від “___” _____ 201_ р.

Зведений реєстр № _____
Позичальників, які отримали кредит у _____
за Програмою енергозбереження для населення Львівщини на 2013 – 2016 роки
за _____ 201_ р.
(місяць)

Реквізити кредитно-фінансової установи:

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Ідентифікаційний номер	Ціль кредиту	№ і дата Кредитного договору	Строк Кредитного договору	Сума кредиту, грн	Відсоткова ставка за користування кредитом, %	Розмір компенсації %	Розмір компенсації, грн	Сума, з якої нараховується розмір компенсації, грн	Період, за який нараховуються відсотки (у днях)
Усього											

Кредитно-фінансова установа:

“_____” _____ 201_ р.

М.П.

_____ (посада, прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

**Перелік документів,
які необхідні для відшкодування відсотків за користування кредитом**

- Паспорт Позичальника (1 - 4, 11 стор.), (копія, засвідчена Позичальником).
- Довідка про присвоєння ідентифікаційного номера.
- Кредитний договір.
- Документи, які підтверджують цільовість використання кредитних коштів:
 - Рахунок – фактура;
 - Договір купівлі-продажу або документ, що підтверджує сплату коштів за придбаний товар або виконані роботи (копія);
 - Акт перевірки цільового використання коштів за кредитом або документ, що підтверджує факт впровадження енергозберігаючих заходів.
- Акт прийому-передачі товару/Акт про надання послуг або накладна на товар.

Кредитно-фінансова установа

Департамент

Порядок**відшкодування відсотків за кредитами, залученими фізичними особами на впровадження енергозберігаючих заходів**

1. Порядок відшкодування відсотків за кредитами, залученими фізичними особами на впровадження енергозберігаючих заходів, (далі – Порядок) визначає механізм використання коштів, передбачених в обласному бюджеті на часткове відшкодування відсоткових ставок за залученими в кредитно-фінансових установах коротко- і середньостроковими кредитами, що надаються фізичним особам на впровадження енергозберігаючих технологій.
2. Відшкодування відсотків передбачається за кредитами, залученими на термін до 3-х років.
3. Розмір відшкодування відсотків за надані Кредитно-фінансовими установами кредити визначається відповідно до додатку 1 до Генерального договору.
4. Відшкодування відсотків здійснюється на підставі Генерального договору про співробітництво між головним розпорядником коштів обласного бюджету, передбачених на фінансування заходів з енергозбереження та кредитно-фінансовою установою.
5. Відшкодування відсотків за кредитами здійснюється на впровадження таких енергозберігаючих заходів:
 - Утеплення стін будинків, підлоги, горищ, та дахів.
 - Встановлення рекуператорів тепла.
 - Встановлення та заміну вікон, входних дверей та віконно-балконних конструкцій.
 - Встановлення та реконструкцію електроопалення за енергозберігаючими технологіями.
 - Встановлення та реконструкцію індивідуальних систем опалення.
 - Використання альтернативних до газу джерел енергії.
6. Відшкодування відсотків відбувається на підставі такого пакета документів (зберігається в Кредитно-фінансовій установі і є доступним для ознайомлення за вимогою головного розпорядника коштів):
 - 7.1. Паспорт Позичальника (1 - 4,11 ст.), (копія завірена Позичальником)
 - 7.2. Довідка про присвоєння ідентифікаційного номера (копія завірена Позичальником)
 - 7.3. Кредитний договір.
 - 7.4. Документи, які підтверджують цільовість використання кредитних коштів:
 - Рахунок-фактура;
 - Договір купівлі-продажу або інший документ, який підтверджує сплату коштів за придбаний товар чи виконані роботи.
 - Акт перевірки цільового використання або документ, який підтверджує факт впровадження енергозберігаючих заходів;
 - Акт прийому - передачі товару або накладна.
8. Вищезазначений пакет документів формує та зберігає в себе Кредитно-фінансова установа, яка видала відповідний кредит.

9. Кредитно-фінансові установи у кредитному договорі в графі: «цілі кредитування» зобов'язані зазначити відповідно до "Програми енергозбереження для населення Львівщини на 2013 - 2016 роки».
10. Кредитно-фінансові установи щотижнево подають головному розпорядникові коштів обласного бюджету Реєстр нових Позичальників, які отримали кредит на вищезазначені цілі, а також не пізніше п'ятнадцятого числа наступного місяця подають Зведений реєстр Позичальників, які взяли кредити в цих установах, де зазначається сума відшкодування за конкретний місяць.
11. Відшкодування відбувається помісячно, шляхом перерахунку головним розпорядником коштів обласного бюджету на один передбачений Генеральним договором чи іншими договорами транзитний чи поточний рахунок відповідної Кредитно-фінансової установи, яка, у свою чергу, розподіляє ці кошти на поточні рахунки Позичальників, про що головному розпорядникові коштів надаються відповідні виписки чи підтверджувальні документи.

Директор Департаменту _____.

**Потреби в коштах на фінансування заходів Програми енергозбереження
для населення Львівщини на 2013 – 2016 роки (тис. грн)**

№	Заходи	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік
1	Сплата відсотків за надані фінансово-банківськими установами позики населенню на енергозберігаючі заходи	2 650	3 200	3 850	4 600
2	На заходи із супроводження Програми	250	300	300	300
	РАЗОМ	2 900	3 500	4 150	4 900

Директор Департаменту _____.